

Programmering modul 05

CSIK E2025

I dag

Oplæg om vektorer	08:30
Oplæg om array references	10:30
Oplæg om strings	11:45
Frokost	12:00

Arbejde i teams:

- Bliv færdige med "Imperative programming" side 40-72 og "Stack machine" side 35-62
- "Imperative programming" side 73-98
- Beslut selv, hvornår I holder pauser

Vektor

- Lineær sekvens af n dataelementer
- Man kan slå det enkelte element op per indeks
- Indices er de naturlige tal fra 0 (inklusiv) til n (eksklusiv)
- Nogle vektorer kan ændres, efter de er dannet

Tekststrenge = vektor af characters

- Lineær sekvens af n characters*, fx 'hello'
- Man kan få den enkelte character op per indeks
- Indices er de naturlige tal fra 0 (inklusiv) til n (eksklusiv)
- Tekststrenge er uforanderlige og kan ikke ændres, efter de er dannet

```
let s = 'hello'
```

```
write len s // 5
```

```
write s[0] // 'h'  
write s[1] // 'e'  
write s[2] // 'l'  
write s[3] // 'l'  
write s[4] // 'o'  
write s[5] // fejl
```

```
set s[1] = 'a' // fejl
```

*) Tænk bogstaver, cifre, tegnsætnings-tegn, emojis mv. for nu

Array = vektor af variabler

- Lineær sekvens af n variabler
- Man kan slå den enkelte variabel op per indeks
- Indices er de naturlige tal fra 0 (inklusiv) til n (eksklusiv)
- Længden af et array er fastlagt ved dannelsen, men de n variabler kan ændres senere

```
let a = [42, true, [87, nil]]
```

```
write len a // 3
```

```
write a[0]      // 42
write a[1]      // true
write a[2]      // [87, nil]
write a[2][0]   // 87
write a[3]      // fejl
```

```
set a[1] = false
set a[2][1] = 88
write a // [42, false, [87, 88]]
```


Arrays

Syntaks:

array[e]

array constructor udtryk

[e₁, ..., e_n]

array literal udtryk

Semantik:

1. Evaluér e
Lad os sige, resultatet er n
2. Opret et array af længde n i arbejdslageret
3. Indsæt værdien **nil** på alle pladser i det nye array
4. Værdien af hele udtrykket er en reference til det nye array

1. Evaluér $e_1, \dots, e_n$ i den rækkefølge
Lad os sige, resultatet er værdierne $v_1, \dots, v_n$
2. Opret et array af længde n i arbejdslageret
3. Kopiér værdierne $v_1, \dots, v_n$ ind i det nye array
4. Værdien af hele udtrykket er en reference til det nye array

Arrays

Syntaks:

array[e]

array constructor udtryk

Semantik:

1. Evaluér e
Lad os sige, resultatet er n
2. Opret et array af længde n i arbejdslageret
3. Indsæt værdien **nil** på alle pladser i det nye array
4. Værdien af hele udtrykket er en reference til det nye array

Sideeffekt

[e₁, ..., e_n]

array literal udtryk

1. Evaluér $e_1, \dots, e_n$ i den rækkefølge
Lad os sige, resultatet er værdierne $v_1, \dots, v_n$
2. Opret et array af længde n i arbejdslageret
3. Kopiér værdierne $v_1, \dots, v_n$ ind i det nye array
4. Værdien af hele udtrykket er en reference til det nye array

Sideeffekt

Arrays

Syntaks:

e1[e2]

array indexing udtryk

set e1[e2] = e3

array indexing udtryk
på venstresiden i set-kommando

len e

array length udtryk

Semantik:

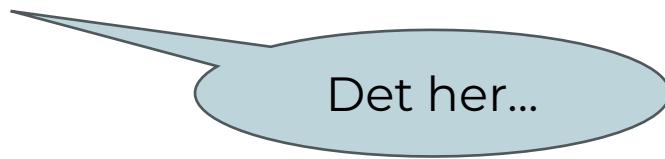
1. Evaluér e_1
Lad os sige, resultatet er en reference til et array af længde n
2. Evaluér e_2
Lad os sige, resultatet er et heltal idx , hvor $0 \leq idx < n$
3. Værdien af hele udtrykket er den værdi, der er gemt på indeks idx i arrayet

1. Evaluér e_1
Lad os sige, resultatet er en reference til et array af længde n
2. Evaluér e_2
Lad os sige, resultatet er et heltal idx , hvor $0 \leq idx < n$
3. Evaluér e_3
Lad os sige, resultatet er værdien v
4. Overskriv variablen på indeks idx i arrayet med v

1. Evaluér e
Lad os sige, resultatet er en reference til et array af længde n
2. Værdien af hele udtrykket er n

Arrays

```
let a = [42, true, [87, nil]]  
// do something with a
```


Det her...

Arrays

```
let a = [42, true, [87, nil]]  
// do something with a
```

```
let a = array[3]  
set a[0] = 42  
set a[1] = true  
set a[2] = [87, nil]  
// do something with a
```

Det her...

... kan betragtes som en
forkortelse for det her

Med
skuldermakker
og i teams

codelabby.com

Canvas:
samarbejdsstrukturer05.pdf

Array references

Hvordan forklarer vi programmets opførsel?

```
let a = array[3]
let b = a
set b[2] = 99
write a[2]
```

Array references

Hvordan forklarer vi programmets opførsel?

```
let a = array[3]
let b = a
set b[2] = 99
write a[2]
```

I programmeringssproget i "Imperative programming":

- Fem slags værdier: **nil**, sandhedsværdier, heltal, tekststrenge, array referencer
- Værdier er uforanderlige, når først de er dannet
- Enhver variabel indeholder præcist én værdi
- En variabel kan sættes til at indeholde en anden værdi med en **set**-kommando

Array references

Hvordan forklarer vi programmets opførsel?

```
let a = array[3]
let b = a
set b[2] = 99
write a[2]
```

I programmeringssproget i "Imperative programming":

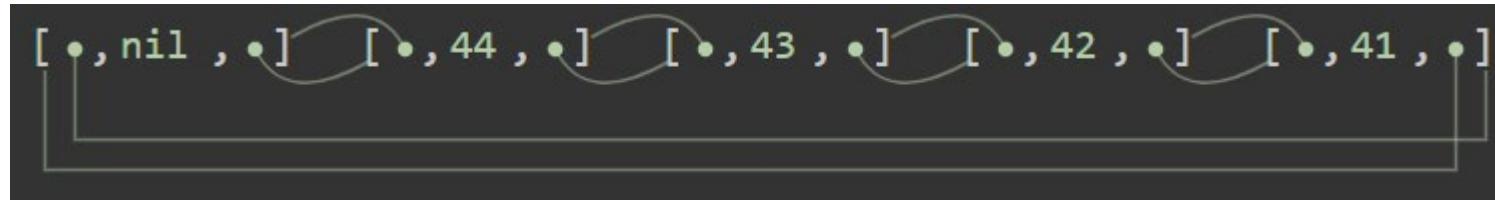
- Fem slags værdier: **nil**, sandhedsværdier, heltal, tekststrenge, array referencer
- Værdier er uforanderlige, når først de er dannet
- Enhver variabel indeholder præcist én værdi
- En variabel kan sættes til at indeholde en anden værdi med en **set**-kommando
- Arrays er ikke værdier (for arrays kan ændres)
- Variabler indeholder ikke arrays (for variabler indeholder kun værdier)

Hægtede strukturer

Hægtet liste / linked list:

Dobbelt-hægtet liste / doubly-linked list:

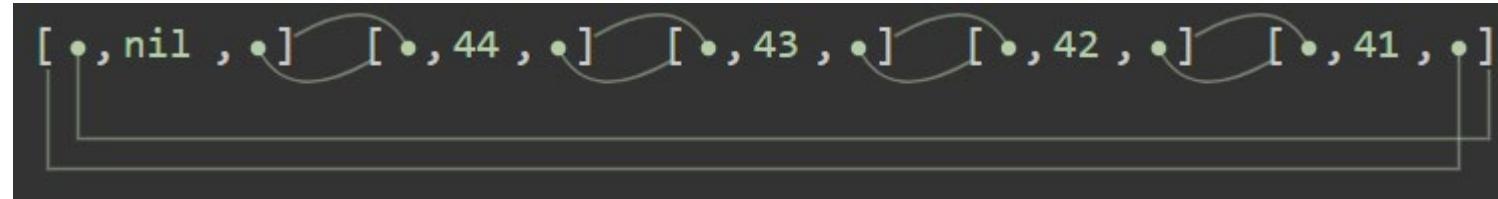
Hægtede strukturer

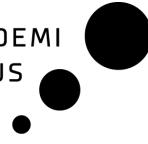
Hægtet liste / linked list:

[44,[43,[42,[41,nil]]]]

Dobbelt-hægtet liste / doubly-linked list:

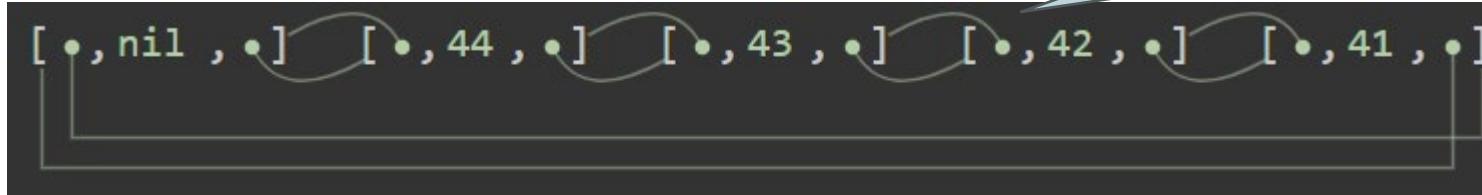
Hægtede strukturer

Hægtet liste / linked list:

[?,nil,[?,44,[?,43,[?,42,[?,41,?]]]]]

Dobbelt-hægtet liste / doubly-linked list:

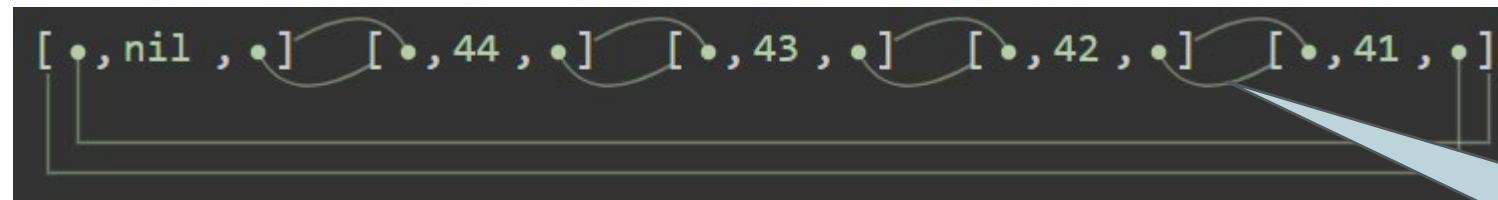

Hægtede strukturer

Hægtet liste / linked list:

Dobbelt-hægtet liste / doubly-linked list:

Array reference
= abstrakt lageradresse

Tekst-repræsentation af arrays

```
given [[7, 8], [7, 8], @1, @0] then [false, true, true, @0]

let a = read
let b = [a[0] = a[1], a[0] = a[2], a = a[3], nil]
  set b[3] = b // create the expected cyclic structure
write b
```

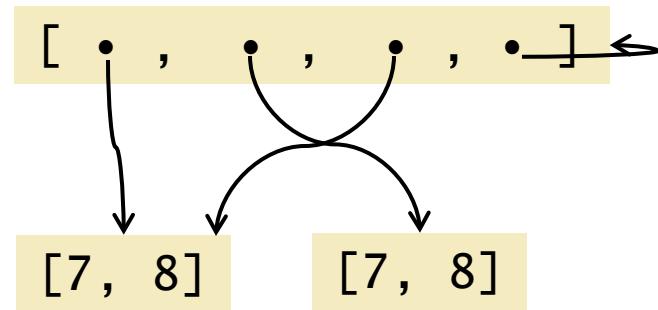

Tekst-repræsentation af arrays

```
given [[7, 8], [7, 8], @1, @0] then [false, true, true, @0]

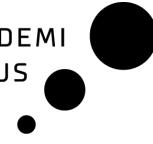
let a = read
let b = [a[0] = a[1], a[0] = a[2], a = a[3], nil]
  set b[3] = b // create the expected cyclic structure
write b
```

Input:

Output:

```
[false, true, true, •]
```


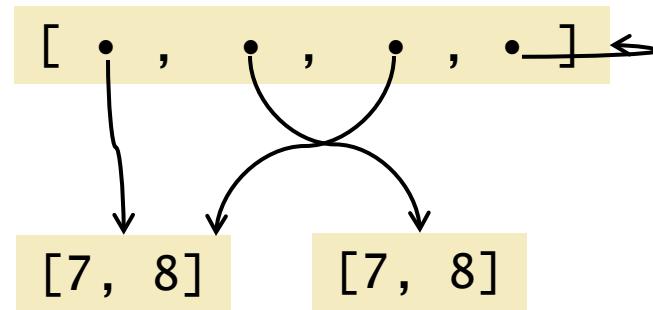
Tekst-repræsentation af arrays

@-notationen er ikke vigtig

```
given [[7, 8], [7, 8], @1, @0] then [false, true, true, @0]

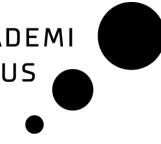
let a = read
let b = [a[0] = a[1], a[0] = a[2], a = a[3], nil]
  set b[3] = b // create the expected cyclic structure
write b
```

Input:

Output:

```
[false, true, true, •]
```


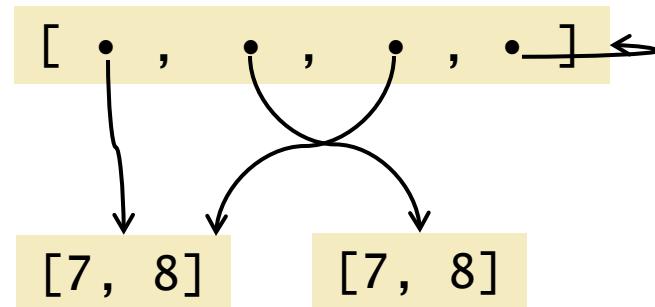
Tekst-repræsentation af arrays

```
given [[7, 8], [7, 8], @1, @0] then [false, true, true, @0]  
  
let a = read  
let b = [a[0] = a[1], a[0] = a[2], a = a[3], nil]  
  set b[3] = b // create the expected cyclic structure  
write b
```

@-notationen er ikke vigtig

I praksis er det ofte en fejl
at forsøge at lave en
cyklisk struktur om til tekst

Input:

Output:

```
[ false, true, true, • ]
```

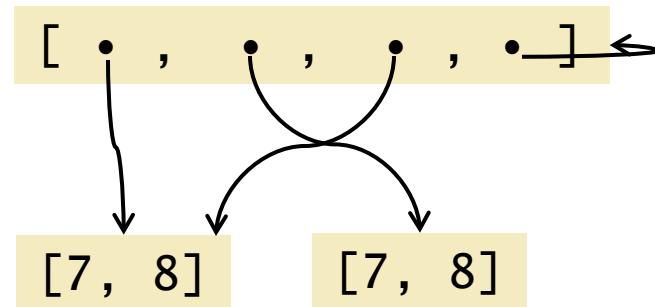
Tekst-repræsentation af arrays

```
given [[7, 8], [7, 8], @1, @0] then [false, true, true, @0]  
  
let a = read  
let b = [a[0] = a[1], a[0] = a[2], a = a[3], nil]  
  set b[3] = b // create the expected cyclic structure  
write b
```

@-notationen er ikke vigtig

I praksis er det ofte en fejl
at forsøge at lave en
cyklisk struktur om til tekst

Input:

Output:

[false, true, true, •]

I praksis bruger man skitser
som disse til at arbejde
med cykliske strukturer

Med
skuldermakker
og i teams

codelabby.com

Canvas:
samarbejdsstrukturer05.pdf

Tekst

Uformelt: tekst er en sekvens af skrifttegn

Tekst

Uformelt: tekst er en sekvens af skrifttegn

Formelt:

Tekststreng / string = uforanderlig vektor af Unicode code points

Character = tekststreng af længde 1

Glyf / glyph = den grafiske form af et skrifttegn (afhænger af skriftsnit / font)

Tekst

Uformelt: tekst er en sekvens af skrifttegn

Formelt:

Tekststreng / string = uforanderlig vektor af Unicode code points

Character = tekststreng af længde 1

Glyf / glyph = den grafiske form af et skrifttegn (afhænger af skriftsnit / font)

Eksempel:

- Tre glyffer: a a a
- Samme character, 'a'
- Unicode navn: "Latin Small Letter A"
- Unicode code point: 97

<https://www.compart.com/en/unicode/U+0061>
<https://www.compart.com/en/unicode/U+1F600>

Strings

Syntaks:

'naive'

string literal udtryk

Semantik:

Allerede en værdi: en tekststreg af længde 5
Unicode code points: 110, 97, 105, 118, 101

ch e

code point conversion udtryk

1. Evaluér e

Lad os sige, resultatet er et Unicode code point
dvs. et heltal n med $0 \leq n \leq 1114111$

2. Værdien af hele udtrykket er den tilsvarende character
dvs. en tekststreg af længde 1

cp e

code point conversion udtryk

1. Evaluér e

Lad os sige, resultatet er en character
dvs. en tekststreg af længde 1

2. Værdien af hele udtrykket er det tilsvarende Unicode code point
dvs. et heltal n med $0 \leq n \leq 1114111$

Strings

Syntaks:

e1[e2]

string indexing udtryk

Semantik:

1. Evaluér e_1
Lad os sige, resultatet er en tekststreng af længde n
2. Evaluér e_2
Lad os sige, resultatet er et heltal idx , hvor $0 \leq idx < n$
3. Værdien af hele udtrykket er den character, der befinder sig på indeks idx i tekststrenge

len e

string length udtryk

1. Evaluér e
Lad os sige, resultatet er en tekststreng af længde n
2. Værdien af hele udtrykket er n

Strings

Syntaks:

```
'abc{e1}def{e2}ghi{e3}jk1'
```

string interpolation udtryk

```
e1 join e2
```

join udtryk

Semantik:

1. Evaluér e_1, e_2, e_3 i den rækkefølge
Lad os sige, resultatet er tekststrenge s_1, s_2, s_3
2. Værdien af hele udtrykket er sammensætningen
 $'abc' s_1 'def' s_2 'ghi' s_3 'jk1'$

1. Evaluér e_1
Lad os sige, resultatet er et array af længde n
og at elementerne kan konverteres til tekststrenge $s_1, \dots, s_n$
2. Evaluér e_2
Lad os sige, resultatet er tekststrenge s
3. Værdien af hele udtrykket er sammensætningen
 $s_1 s s_2 s \dots s s_n$

Hjemmearbejde

Se på Canvas under Plan for modul 05

Reaktioner på i dag

Spørgsmål?

Bekymringer?

Protester?

Kritik?